

Stručna formacija (II): Kako bismo bili Krist u svom radu

Prijedlozi koji će nam pomoći rasti u jedinstvu s Kristom u našem radu, koristeći prednost formacije koja se nudi u svakoj dimenziji našeg života.

6.03.2022.

Tko nikada nije sanjao da će proživjeti veliku avanturu? Avanturu koja uključuje nezamisliva otkrića i nova svjetla o tome kako prevladati naša osobna ograničenja, avanturu

ispunjenu osobnim susretima koje dijelimo s našim suputnicima. O tome govori svetost o kojoj svatko od nas sanja: velika avantura postizanja dubljeg odnosa s Bogom usred svijeta.

Za poslovnog čovjeka, inženjera, studenta ili zdravstvenog djelatnika, ova avantura svetosti odvija se u profesionalnom radu iz dana u dan, provodi se s trudom i velikim snovima, sa ili bez entuzijazma, surađujući rame uz rame s kolegama ili radeći na internetu . Za mnoge ljude rad je osovina, središte oko koje se usred svijeta okreću njihova borba za svetost i apostolski naponi. A njegov se opseg ogleda u onom dobro poznatom izrazu svetog Josemarije: posvetiti rad, posvetiti sebe u radu i posvetiti druge kroz rad.

Ali da bismo postigli ovaj cilj, moramo imati resurse potrebne da ga provedemo. Ovdje ne govorimo o

izoliranim alatima ili strategijama, već o formaciji koja je potrebna u svakoj dimenziji našeg života kako bismo u svom radu postali Krist.

Osobni susret s Bogom u radu

Prva dimenzija je duhovna, jer podrazumijeva obavljanje našeg posla s ljubavlju, kao mjesto susreta s mojim Ocem Bogom, nastojeći ga predstaviti s „prinosom ugodnim”[1], sjedinjeni sa žrtvom njegova Sina na križu koja se obnavlja u svakom misnom slavlju.[2] Stoga nastojimo obavljati svoj posao „kroz Njega, s Njim i u Njemu.”[3] I u svom radu nalazimo priliku da služimo drugima, bilo izravno (kao u mnogim poslovima poput kuhara, dostavljača, učitelja, psihologa...), ili posredno, jer je svaki posao usluga društvu. Taj napor obuhvaća sve naše svakodnevne radnje, pretvarajući stol za učenje, ured, sveučilišnu učionicu, radionicu ili teren, u „oltar”

gdje nas, kako je poučavao sveti
Josemaria, Bog čeka svaki dan,[4]
gdje nudimo svaki sat našeg života
Njemu.

Ova duhovna dimenzija također
uključuje naš trud da nikada ne
zaboravimo da u našem radu nije
važno ono što radimo, već ono što
Bog čini kroz nas. Stoga u svom radu
često uzdižemo svoje srce Bogu, da
ga slavimo, zahvaljujemo mu,
tražimo oproštenje i molimo ga za
pomoć, u skladu s četiri cilja Mise:
klanjanjem, zahvalom, mrtvljenjem i
molbom.[5] I shvaćamo da nas Bog
gleda, sluša i smiješi nam se, jer vidi
trud koji ulažemo da ga volimo.

Ustrajnost u našem radu sa sobom
nosi umor; fizički umor kod onih koji
rade u građevinarstvu ili kiparstvu
umjetničkog djela; mentalni umor za
one koji se usredotočuju na ekran
kako bi stvorili novi algoritam ili se
bore da budu strpljivi u obraćanju

sljedećem kupcu. Duhovna formacija nam pomaže da ovaj napor vidimo kao priliku da se približimo Kristu, koji je uzeo našu patnju na sebe,[6] bliže Bogu Otkupitelju. Posvećeno djelo (učinjeno kroz Krista, s Njim i u Njemu) „rađa se iz ljubavi, očituje ljubav i naređuje mu se ljubiti.“[7] Kristova ljubav prema Ocu i prema nama – njegovoj braći i sestrama – životvorno je i objedinjujuće načelo cjelokupne njegove djelatnosti i poslanja; kao što je to naš posao, kada se trudimo brinuti za svijet i naše bližnje, nastojeći oponašati Isusa, postajući jedno s Njim.

Ultimativno značenje rada

Kad bismo morali definirati što daje smisao našem postojanju, što nas definira kao osobu, što nas situira u svijetu, jedan od aspekata koji bismo istaknuli je naš rad. Čak i ako posao koji trenutno radimo nije „posao iz snova“. Nasuprot tome, što bi naš

život bio bez našeg rada? „Poziv koji nam Bog daje vrlo je lijep: stvarati, iznova stvarati, raditi”, rekao je papa Franjo. „Rad uključuje svaki aspekt čovjekovog bića: njegovu misao, djelovanje, sve u životu.”[8] Ova temeljna uloga rada u davanju smisla cjelokupnom našem postojanju zahtijeva dublje filozofsko i teološko razumijevanje. To je formacija koja nam je potrebna na intelektualnom planu. Što bolje razumijemo ovu stvarnost – da je Gospodin Bog uzeo čovjeka i stavio ga u rajski vrt da ga obrađuje i čuva,[9] odnosno zvanje kao smisao ljudskog rada – bolje ćemo shvatiti dostojanstvo koje naš rad podrazumijeva, budući da nas čini sličnima Bogu, da smo stvoreni na njegovu sliku i priliku.[10]

Taj napor može uključivati različite discipline, nastojeći dublje razumjeti značenje stvaranja, otkupiteljsko značenje godina koje je Krist proveo radeći uz Josipa, značenje Kristove

žrtve na križu, djelovanje Duha Svetoga u povijesti, ulogu laika u prožimanju društva kršćanskim značenjem itd. Ovdje je od posebne važnosti sve što se odnosi na vrlinu pravednosti i moralne zahtjeve svake profesije. Stoga nam ozbiljno proučavanje nudi nove perspektive za razumijevanje kako posvetiti vlastiti rad i jača našu želju da ga činimo bolje, u bliskom jedinstvu s Kristom.

Štoviše, također trebamo dublje proniknuti u društvene posljedice i sposobnost transformacije svijeta putem naše profesionalne predanosti. Kao što je sveti Josemaria rekao: „Potrebna nam je formacija koja u svakom profesionalnom radu njeguje instinkt i zdravu brigu da tu zadaću uskladimo sa zahtjevima kršćanske savjesti, s božanskim imperativima koji trebaju upravljati društvom i ljudskim aktivnostima.”[11] Svatko tko je

iskusio rad kao mjesto za posvećenje želi da to iskustvo dosegne sve muškarce i žene, ne samo pružanjem duhovnih resursa koji svakom radu prožimaju značenje, već i aktivnim nastojanjem osigurati da svi imaju dostojan i smislen posao.

Sposobniji za dobro

Svakodnevni rad pruža priliku za vježbanje ljudskih vrlina. To je vrlo koristan poligon za sve koji žele unaprijediti svoje ljudske kvalitete. Baš kao i u gimnastici, gdje postizanje visoke izvedbe zahtijeva česte vježbe, iako se i u ovom slučaju, zahvaljujući Božjoj milosti, pruža i velika doza nadnaravne pomoći.

Ljudska formacija u našem svakodnevnom životu pomaže nam da se usredotočimo na vrline koje nam omogućuju da svoju želju za služenjem drugim ljudima pretvorimo u stvarnost, vrline koje bismo mogli nazvati društvenim. Na

primjer, dobro je ojačati našu brigu da slušamo druge na poslu s aktivnim zanimanjem, sa željom da učimo od njih. Kako je rekao papa Franjo, govoreći o razgovoru između Isusa i bogatog mladića: „Kad slušamo srcem, druga osoba se osjeća dobrodošla, a ne osuđivana; slobodno govori o vlastitom životnom iskustvu i duhovnom putu.”[12] Također, u širem smislu: „Duh traži od nas da slušamo pitanja, brige i nade svake Crkve, naroda i nacije. I da osluškujemo svijet, izazove i promjene koje postavlja pred nas. Nemojmo zvučno izolirati svoja srca; nemojmo ostati barikadirani u svojoj sigurnosti. Često nas naše sigurnosti mogu učiniti zatvorenima. Slušajmo jedni druge.”[13]

Usko povezana s ovom sposobnošću slušanja, krepost poniznosti vodi nas da prepoznamo da trebamo druge, kao i da shvatimo što možemo

doprinijeti sa svoje strane i da to činimo velikodušno. Sposobnost suradnje s drugima i oslanjanja na njih je zahtjev današnjeg svijeta rada. Iako se tehnike i vještine za to mogu naučiti, kršćanska vrlina također dodaje važan stav, stvarnu brigu za drugu osobu, nastojeći (i s praksom naučiti kako) ojačati svačiju slobodu i odgovornost, koristeći sve svoje talente.

Još jedna vrlina koju treba ojačati je predanost, riječ koja ponekad može izazvati strah. Stoga moramo razmisliti o posljedicama do kojih može dovesti strah od obveze. Kako mogu izgraditi nešto vrijedno što traje tijekom vremena bez obveze? Kako mogu postići određeni cilj, a da na tom putu ne ostavim po strani druge mogućnosti? Mi vrlo dobro znamo odgovor. No, kao i u drugim područjima našeg života, predanost u našem poslu ponekad može biti naporna, budući da uključuje

odricanja ili zahtijeva kontinuirani trud.

Predanost je također bitna za pošten život, s pravdom i društvenom odgovornošću. Olakšava sposobnost da budemo vjerni onome što vlastita savjest diktira kao pravedno, čak i kada je suprotno ponašanje rašireno u našem profesionalnom okruženju. Jača aktivnu brigu da se radno okruženje učini ljudskim i da potakne dostojanstvene radne uvjete za sve muškarce i žene.

Snažna prijateljstva na poslu

U međuljudskim odnosima ljubaznost i velikodušnost su vrlo cijenjene kvalitete. U individualističkom i kompetitivnom društvu poput našeg, te vrline čine prisutnim samo dobročinstvo. Kršćani bi ih trebali nastojati ojačati i prenijeti u vlastitoj okolini, a da ne padnu u naivnost ili puko čovjekoljublje, i riskirajući da se

ponekad ljubaznost može smatrati slabošću. Naučiti tražiti oprost, ispraviti se, a prije svega oprostiti. Biti iskren prema sebi i prema drugima. Biti iskren i odan u odnosima s kolegama. Postupanje prema kupcima s ljubaznošću i strpljenjem. Ovdje bi se moglo spomenuti još puno vrlina, ali želja da budemo bolji i da bolje volimo one uz sebe dio je avanturističkog profesionalnog života.

Mjesto rada je prirodno okruženje za stvaranje mnogih čvrstih prijateljstava, kako nas podsjeća Prelat Opusa Dei u svom pismu od 1. studenoga 2019. [14], kao i za sijanje mira i radosti koji su tako svojstveni kršćanskom duhu. Kao što je sveti Josemaría, kojeg je prelat citirao u svom pismu, napisao: „Zaista se može reći, draga moja djeco, da je najveći plod apostolskog rada Opusa Dei ono što njegovi članovi osobno stječu svojim apostolatom primjera i

odanim prijateljstvom sa svojim kolege na poslu: na sveučilištu ili u tvornici, u uredu, u rudnicima ili na poljima.”[15] Tamo možemo podijeliti svoje brige, surađivati s drugima i posvetiti mnogo sati izvršavanju zajedničkog zadatka. Ovaj napor jača veze i omogućuje nam da dobro upoznamo druge, te pomažemo spriječiti instrumentaliziranje odnosa svodeći ih na put samonapretka u kulturi neposrednog uspjeha. „Rođenje prijateljstva dolazi kao neočekivani dar,”[16] piše Prelat. To je „Božji dar koji nam donosi utjehu i radost“, [17] dar koji nas podsjeća na ljubav Presvetog Trojstva za svakoga od nas. I čini zadatke koje dijelimo s drugima ugodnijim, budući da je „prijateljstvo samo po sebi dijalog u kojem dajemo i primamo svjetlo. U prijateljstvu se kuju planovi dok međusobno otvaramo nove horizonte. U prijateljstvu se radujemo onome što je dobro i podržavamo jedni druge u

onome što je teško; dobro se zabavljamo jedni s drugima, jer Bog želi da budemo sretni.”[18]

I s profesionalnom kompetencijom

Osim jačanja ljudskih vrlina, profesionalna formacija je ključni dio vlastitog posvećenja i pomaže nam u suočavanju s kulturnim i društvenim izazovima u današnjem društvu. Profesionalna kompetentnost neophodna je za posvećivanje našeg posla, jer ga prvo moramo dobro obaviti. Barem kao i ostali, a ako je moguće i bolje, budući da rad uključuje našu želju da usavršimo stvaranje, da se klanjamo Stvoritelju i pomažemo u suotkupljenju,[19] prakticirajući svećeničku dušu stečenu krštenjem, budući da je Krist na djelu.

U ranim godinama Opusa Dei, sveti Josemaría je naglašavao da bi intelektualna i profesionalna formacija trebala voditi ka „traženju

vrhunaca“, a ne „ravnina“, [20] u vlastitom radu i poslu. Odnosno, svakoga potiče da u potpunosti razvije vlastitu osobnost i sposobnosti u području gdje može najbolje pridonijeti poboljšanju društva, pomažući da okruženje bude ljudskije.

Osposobljavanje i kvalifikacije potrebne za obavljanje stručnog posla stječu se u ustanovama stvorenim za tu svrhu: sveučilištima, tehničkim školama, akademijama, online platformama za obuku, javnim subjektima koji nude tečajeve za osvježavanje znanja ili usluge zapošljavanja... Mogućnosti su široke i raznolike, i svatko bi trebao nastojati iskoristiti ih. Taj napor podrazumijeva kontinuirano i zahtjevno stručno usavršavanje kako bi se održalo u tijeku, „obveza stjecanja odgovarajućeg stručnog osposobljavanja“, iskorištavanje

„istih mogućnosti koje imaju i drugi građani“.[21]

Formacija koju pruža Prelatura

Stoga je svakome tko iskreno traži svetost usred svijeta potrebna formacija koja utječe na svaki aspekt njihova profesionalnog rada i pomaže svakoj osobi da sazrije na putu poistovjećivanja s Kristom. To je ono što Prelatura pruža.

Na prvom mjestu, potiče nas da volimo svoju profesiju, kao mjesto gdje se susrećemo s Bogom i sudjelujemo u njegovom stvaralačkom radu. Možemo se pitati tijekom dana: kako danas mijenjam svijet? Možda odgovor uključuje: mirnu reakciju na napetu situaciju kada se bliži rok, zahvalnost kolegici na pomoći, odobravanje porodiljnog dopusta majci. Naš rad uključuje toliko mnogo trenutaka i odluka u kojima smo pozvani preobraziti svijet, poboljšati svoje okruženje i

pridonijeti njegovom približavanju Bogu.

Osim toga, formacija koju primamo pomaže nam da svoj posao obavljamo na dosljedan kršćanski način, to jest u skladu s profesionalnom etikom svojstvenom našem poslu i sa željom da surađujemo s našim kolegama u izgradnji istinski humanijeg društva. . I podsjeća nas da etičke i moralne zahtjeve svog posla trebamo dublje upoznati i provesti u djelo s osjećajem poslanja, biti uzoran u svom profesionalnom radu. Ovaj je napor očito važan za odvjetnike, ginekologe, carinske službenike ili dioničare, ali je jednako važan i za one koji se brinu o starijim osobama, stažistima koji su na lokalnoj radio postaji ili pripremaju hranu za van.

Uz to, ova formacija jača našu želju za korištenjem raspoloživih sredstava za produbljivanje stručnog

osposobljavanja, rast znanja potrebno za naš posao ili obrt. To može uključivati osnivanje profesionalnih udruga ili aktivno sudjelovanje u njima, posvećivanje vremena boljem upoznavanju svoje profesije, samostalno ili s drugima. Sve to zahtijeva vrijeme i energiju, kojih nam nikad nije dosta, ali nam je potrebno obogaćivanje. Sveti Josemaría je rekao: „Smatram da je profesionalno znanje brijača jednako važno kao i ono istraživača; a da je biti student jednako važno kao i biti zaposlenik. Svatko mora imati kulturu koju zahtijeva njegov ili njezin posao ili zanimanje.”[22]

Formiranje olakšava stjecanje specifičnih vrijednosti za svaku profesiju ili posao: vrijednost života i zdravlja, u profesijama vezanim za medicinu; solidarnost, među vatrogascima i policijom; jednakost, za one koji rade u sindikatima... Postoje vrijednosti koje, iako su

univerzalne i nužne u svim poslovima, u nekima od njih se ističu na poseban način i moraju biti popraćene vještinama potrebnim za njihovo življenje. Čineći to na slavu Božju i na dobro duša, naš rad dobiva nadnaravnu vrijednost koja jača naše poistovjećivanje s Kristom.

Duhovna pratnja Prelature pomaže nam da se s realizmom – s ljudskom i nadnaravnom zrelošću – suočimo s prilikama i zahtjevima koje život nudi, također i na našem profesionalnom putu tijekom godina života i rada, čineći to s nadom, razlučivanjem i nadnaravnim pogledom.

Konačno, kako bismo pridonijeli dobrobiti naše obitelji i apostolatu Djela, željni smo povećati financijsku potporu koju možemo pružiti vlastitim radom.

Razmotrili smo mnoge aspekte formacije koji pomažu da naš rad

uistinu bude djelo kršćana. Sveti Josemaría je sažeo važnost ovog napora u sljedećim riječima:
„Zamolimo Gospodina našega Isusa za svjetlo i molimo ga da nam u svakom trenutku pomogne otkriti božansko značenje koje pretvara naš profesionalni rad u osovinu na kojoj pozivanje na svetost počiva i okreće se.”[23]

[1] Usp. Katekizam Katoličke Crkve, br. 2569.

[2] Usp. Katekizam Katoličke Crkve, br. 1350.

[3] Usp. Euharistijska molitva, završna doksologija.

[4] Usp. Sveti Josemaría, Razgovori, br. 114.

[5] Usp. Katekizam Katoličke Crkve, br. 1407. i 1414.

[6] Usp. Sveti Josemaria, Susret s Kristom br. 95.

[7] Sveti Josemaria, Susret s Kristom, br. 48.

[8] Papa Franjo, „Rad je čovjekov poziv“, homilija u Svetoj Marti, 1. svibnja 2020.

[9] Post 2:15.

[10] Usp. Post 1:26.

[11] Sveti Josemaría, Pismo, 6. svibnja 1945., br. 15; u Ernst Burkhart i Javier López, Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría, III, Rialp, Madrid 2013., str. 574.

[12] Papa Franjo, Homilija, misa na otvorenju Biskupske sinode, 10. listopada 2021.

[13] Ibid.

[14] Usp. Fernando Ocáriz,
Pastoralno pismo, 1. studenog 2019.,
br. 20.

[15] Sveti Josemaría, Pismo br. 6, br.
55.

[16] Fernando Ocáriz, Pastoralno
pismo, 1. studenog 2019., br. 20.

[17] Isto, br. 23.

[18] Fernando Ocáriz, Pastoralno
pismo, 9. siječnja 2018., br. 18.

[19] Usp. Fernando Ocáriz,
Pastoralno pismo, 14. veljače 2017.,
br. 17

[20] Usp. Ana Sastre, Tiempo de
Caminar, Rialp, Madrid, 1989.,
fusnota 18, str. 232. Autor citira
Newsletter koji je sveti Josemaría
poslao u srpnju 1939. sa savjetima o
odabiru studija na sveučilištu:
„Nemojte se upuštati u sveučilišni
studij kao da je sve na nivou.

Potražite vrhunske točke. Imajte osobnost. Označite vlastitu brazdu. I neka brazde svih učine plodnom njivu Oca obitelji.”

[21] Usp. Prelatura Svetog Križa i Opus Dei, Ratio Institutionis, Rim, 2007., br. 14.

[22] Sveti Josemaría, Bilješke iz kratkog kruga, 19. travnja 1964.; u Meditacijama, sv. I, str. 658.

[23] Sveti Josemaría, Prijatelji Božji, br. 62.

Maeves Javaloyes

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/strucna-
formacija-ii-kako-bismo-bili-krist-u-
svom-radu/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/strucna-formacija-ii-kako-bismo-bili-krist-u-svom-radu/) (7.08.2025.)